

Det er een af de Grunde, hvorfor vi ikke skulle røre ved dette Spørgsmaal, saa lille det end kunde synes at være, fordi Tiendespørgsmaalet, Tiendeafsløsningspørgsmaalet er et saa stort Spørgsmaal, at vi ikke skulle foregribe det, og vi foregribe det, idet vi forsøge paa at skyde det ind, som om det var en ganske simpel, under en Afgifts Udjevning hørende Sag. Det kan gjerne være, at Ministeriet i den Tid, da der her i Rigsdagen forhandlede om Udjevningen af visse Skatter, har været i Uvisshed om denne Sag; men lykkeligvis er Ministeriet intet Drakel, og det var saa forstandigt, at det kom tilbage fra sin urigtige Paa-stand, førend den kom til Udførelse, og udført er den ikke, og det vilde være en Bilskaarlighed, om vi i dette Dieblik vilde tillægge de Udtalelser, som dengang have fundet Sted, Noget, der kunde ligne Lovskraft. De her omtalte Udredelser, for ikke at kalde dem Afgifter, staae i den Stilling, hvori de tidligere have staaet; deres Afgjørelse maa afhænge af kommende Bestemmelser og vi bør ikke optage dem som noget Tilfældigt i denne Lov, ikke for disse Afgifters Sag, men fordi de, som sagt, give et Exempel, der kan blive farligt, der kan sprede sig til langt vigtigere Gjenstande. Lad os derfor blive staaende ved det, der gjør mindst i denne Retning, det som berører og omfatter dem mindst og lad os saa see, hvorledes vi kunne komme ud af det ved en senere Afgjørelse. Det forekommer mig, at den meste Forvirring striver sig fra, at man, dengang da disse Degneembeder bleve ophævede, har blandet to Spørgsmaal sammen; det ene, det kirkelige, og det andet, Skoleembedet. Det ene er en juridisk Person, som den kirkelige Menighed egentlig repræsenterer og det andet en juridisk Person, som den verdslige Sognecommune repræsenterer. Nu er disse to Personer saa beshynderligt forverlede, at man ikke har let ved at klare dem fra hinanden; og jeg er overbevist om, at man kan komme til at klare dem fra hinanden ved at lade det, der virkelig er nødvendigt for at udføre Kirkens Tjeneste, vende tilbage igjen til sin kirkelige Bestidelse, og vi komme altid meer og meer ind paa, at Skolelæreren ikke i sin Egenkab af Skolelærer bør være pligtig til at yde Kir-

tjeneste; men om han skulde komme til at yde den, fordi han i Sognet maaskee er den, der er meest villig og passende dertil, saa kommer han til at yde den, fordi han vil det og er bleven enig med Kirken derom og bliver betalt derved. Det kan altid komme Sognecommunen tilgode paa den Maade, at naar den skal udrede Lønnen for en Skolelærer, saa vil den faae ham for billigere Kjob, naar han veed, at han tillige kan faae Lov til at udføre den kirkelige Tjeneste og derved faae en forøget Indtægt; men det kommer ikke Sognecommunen tilgode paa den Maade, at den paa en directe og umiddelbar Maade kan gjøre Afregning med ham derom. Jeg troer, at det, som det her dreier sig om i dette Dieblik og som jeg antager ligger udenfor denne Lov, det er, at vi ikke her komme til at afgjøre et stort og vigtigt Spørgsmaal, som incidenter og tilfældig foreligger os.

Ordføreren: Jeg er altid bange, naar vi komme til dette Spørgsmaal, fordi den sædvanlige Enighed mellem de to ærede Rigsdagsmænd (Tscherning og G. Winther) da pludselig forsvinder og udspænder sig til en Debat om det Spørgsmaal, som jeg er fuldkommen enig i, ligger aldeles udenfor nærværende Sag. Jeg troer ogsaa, at det er uheldigt for Udvalgets Forslag, at vi saa dybt ere komne ind paa dette Spørgsmaal, som det forekommer mig, at der slet ikke var Grund til at komme ind paa i Anledning af Udvalgets Forslag. Dette gaaer nemlig blot ud paa at bringe noget af den, det være sig nu med Villie eller Uvillie, indkomne Forstyrrelse i dette Forhold af Veien, ved at sige, at ved Vacancer falde disse Vdelsler til Skolelærerne bort, mod at Vderne betale Communen, hvad den hidtil har sparet ved disse Vdelsler til Skolelærerne. Communerne faae indbetalt af Vderne det, som Communen hidtil har afdraget i Lærernes Løn paa Grund af disse Vdelsler. Det forekommer mig derfor, at dette er et saadant særligt, lille Spørgsmaal, der ikke kan siges at staae i nogen saadan Børreling med det store Spørgsmaal, som vi vare komne ind paa. Det Hensyn, der har bevæget mig til at deeltage i at stille Forslaget,